

**ПЛАН
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни «Ризикологія»**

практичні заняття, годин – 16

Викладач – к.е.н., доц. Чередниченко В.А.

Обсяг в годинах	Назва та стислий зміст практичного заняття	Мета роботи
2	<p><i>Класифікація ризиків та загальна схема послідовності їх оцінки.</i></p> <p>Основні характеристики і класифікація ризиків: за зв'язками з підприємницьким середовищем, за належністю до країни функціонування, за рівнем виникнення, за сферою походження, за причинами виникнення, за ступенем обґрунтування підприємства, за масштабами впливу, за можливістю прогнозування, за ступенем впливу на діяльність та ін. Специфіка управління ризиками. Принципи управління економічними ризиками.</p>	<p>Ознайомлення з класифікацією ризиків та послідовністю їх оцінки</p>
2	<p><i>Соціально-політичні та адміністративно-законодавчі ризики.</i> Соціально-політичні ризики, джерела їх виникнення. Облік політичних ризиків. Розрахунок рівня соціального ризику. Узагальнена блок-схема процесу управління соціальними і політичними ризиками. Адміністративно-законодавчі ризики. Джерела їх виникнення та можливості обліку. Теорія раціональних очікувань. Адаптивні рішення.</p>	<p>Ознайомлення з особливостями соціально-політичних та адміністративно-законодавчих ризиків. Отримання навичок розрахунку рівня соціального ризику.</p>
2	<p><i>Інвестиційні ризики.</i> Загальна характеристика інвестиційних ризиків. Загальноекономічний та індивідуальний інвестиційний ризик. Визначення міри впливу чинників на рівень інвестиційного ризику для інвестора та підприємця. Методи оцінки інвестиційних ризиків: метод експертних оцінок, розрахунково-аналітичний, статистичний. Визначення ступеня ризику інвестиційних проектів за допомогою статистичного методу розкиду результатів.</p>	<p>Ознайомлення з загальною характеристикою інвестиційних ризиків. Оволодіння прийомами визначення міри впливу різних чинників на рівень інвестиційного ризику.</p>
2	<p><i>Маркетингові (комерційні) ризики.</i> Ризики недостатньої сегментації ринків збуту. Ризики помилкового вибору цільового сегменту ринку. Ризики помилкового вибору стратегії продажу продукції. Ризик неправильної організації маркетингових досліджень. Ризик помилкового ціноутворення. Ризик неправильної системи просування товару до споживача. Ризик взаємодії з контрагентами і партнерами у процесі організаціях продажу продукції. Ризик неефективної реклами. Ризик переоцінки маркетингових принципів збуту продукту. Ризик затримки партнерами поточних договірних зобов'язань. Ризик виходу партнерів із спільної діяльності. Ризик непередбаченої конкуренції.</p>	<p>Ознайомлення з системою маркетингових ризиків та способами зниження їх негативного впливу на комерційну діяльність.</p>

2	<p><i>Фінансові ризики.</i> Ризики непередбачених витрат та перевищення планового кошторису. Ризики збільшення ринкових цін на ресурси. Ризики незабезпечення діяльності необхідним фінансуванням. Інвестиційні ризики. Ризики зниження доходності. Відсоткові ризики. Кредитні ризики. Інноваційні ризики.</p>	<p>Ознайомлення з системою фінансових ризиків. Оволодіння навичками їх оцінювання.</p>
2	<p><i>Екологічні ризики.</i> Функціонування підприємств в умовах екологічного навантаження. Види антропогенних ризиків: природно-екологічні, еколого-політичні еколого-нормативні, соціально-екологічні, еколого-демографічні та ін. Техногенні ризики та необхідність їх врахування. Особливості комплексної оцінки екологічних ризиків. Управління екологічними ризиками. Методи впливу .</p>	<p>Ознайомлення з причинами виникнення екологічних ризиків. Прищеплення соціальної відповідальності за прийняття господарських рішень.</p>
2	<p><i>Комплексна оцінка ризиків.</i> Основні напрямки аналізу підприємницьких ризиків. Принципи аналізу підприємницьких ризиків. Втрати у процесі підприємницької діяльності. Методи аналізу ризику. Якісний аналіз ризику. Кількісний аналіз ризику. Статистичний метод. Метод аналізу доцільності витрат. Метод експертних оцінок. Аналітичний метод використання аналогів. Комплексна оцінка економічних ризиків: суть, критерії, показники, методика.</p>	<p>Оволодіння прийомами комплексної оцінки ризиків. Розуміння суті, критеріїв, показників, методів дослідження.</p>
2	<p><i>Програма управління ризиками.</i> Вибір стратегії управління ризиками. Загальна схема процесу управління ризиками. Переваги ризик-менеджменту. Вимір ризику: статистичні, експертні, аналогові методи виміру. Управління портфелем (загальна концепція). Портфель з двох видів економічної діяльності. Оптимізація структури портфеля. Специфічні особливості венчурного бізнесу. Організація управління економічними ризиками на підприємстві. Програма ризик-менеджменту і принципи її складання. Документація: Декларація ризик-менеджменту і Програма ризик-менеджменту. Установлення контексту ризику: визначення стратегічних і тактичних позицій компанії, методи виявлення ризику. Оцінка ризику (фактор, наслідки, імовірність). Складання карти ризиків. Ранжування ризиків.</p>	<p>Оволодіння прийомами управління ризиками</p>